

KOBİGEL – KOBİ GELİŞİM DESTEK PROGRAMI PROJE TEKLİF ÇAĞRISI

2022 – 03
Proje Teklif
Çağrısı

İmalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren küçük ve orta ölçekli işletmelerin rekabet güçlerinin ve verimliliğinin artırılması

Proje Teklif Çağrısının Amacı

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemiz açısından özellikle sanayi sektöründe gerçekleştirilecek verimlilik kazanımları sürdürülebilir büyüme açısından başat bir rol üstlenmektedir. On Birinci Kalkınma Planının, üretim ve verimlilik odağı doğrultusunda, İmalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren KOBİ'lerin rekabet güçlerinin ve verimliliğinin artırılması suretiyle katma değerli üretim yapısına geçiş Türkiye'nin sürdürülebilir ekonomik gelişimine ve kalkınmasına katkı sağlayacaktır.

Bu doğrultuda, "İmalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren küçük ve orta ölçekli işletmelerin rekabet güçlerinin ve verimliliğinin artırılması" proje teklif çağrısı ile imalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren küçük ve orta ölçekli işletmelerin modern teknolojiler ve iş modelleriyle çalışma kapasitelerinin geliştirilmesi, verimliliklerinin artırılması, ürün ve üretim süreçlerinin kalite standartlarına uygun hale getirilmesi ile imalat sanayi KOBİ'lerinin ulusal ve uluslararası rekabet güçlerinin artırılması amaçlanmaktadır.

Çağrı kapsamında imalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren küçük ve orta ölçekli işletmeler "rekabet güçlerinin ve verimliliğinin artırılması" genel teması ile ilişkilendirilen aşağıdaki konulardan birini içeren proje sunabilecektir.

1. Üretimde verimlilik artırma ve/veya üretim maliyetlerini düşürme amacıyla mevcut imalat süreçlerinin geliştirilmesi
2. Ürün kalitesinin artırılması ve/veya ürün kalitesinde sürekliliğinin sağlanması
3. Katma değerli üretim kapasitesi ve/veya ürün geliştirme kapasitesinin artırılması
4. Ölçüm – analiz altyapısının iyileştirilmesi

Proje Başvuru Tarihleri

13 Aralık 2022 – 17 Ocak 2023

Başvuru sistemi 17 Ocak 2023 günü saat 23:59'da başvuruya kapatılacaktır. Bu tarih ve saate kadar başvuru sahibi tarafından sistem üzerinden onaylanmayan projeler değerlendirmeye alınmayacaktır.

Başvuru Koşulları

Hedef Sektör

- Ana faaliyet kodu NACE REV 2 sınıflamasına göre imalat sanayi sektörlerinde yer alan küçük ve orta ölçekli işletmeler başvurabilecektir.

Ölçek

- KOSGEB Veri Tabanında kayıtlı, KOBİ Beyannamesi onaylı küçük ve orta ölçekli işletmeler başvurabilecektir.

Diğer başvuru koşulları

- Başvuracak tüm işletmelerin 2021 yılında bilanço esasına göre defter tutması esastır.
- Başvuracak tüm işletmelerin 2020 ve 2021 yılı KOBİ Beyannameleri onaylı olmalıdır (2021 yılında kurulan işletmeler için 2020 yılı KOBİ Beyannamesinin onaylı olması koşulu aranmaz.).

Proje bütçesi özel sınırı

- Teklif edilen projenin toplam bütçesi, 2021 yılı net satış hasılatını geçemez.

Diğer hususlar

- Başvuru şartlarını karşılamadığı anlaşılan projeler her aşamada reddedilebilecektir.

Başvuru yeri ve başvuru işlemleri

- KOSGEB Veri Tabanında kayıtlı, KOBİ Beyannamesi onaylı işletmeler KOBİ Bilgi Sistemi üzerinden başvuru yapabilecektir.
- Başvuruda eksik olması halinde **eksiklikler sistem üzerinden bildirilecek ve işletmenin aşağıdaki süreç – zaman planında belirtilen süreler dahilinde eksikliklerini gidermesi gerekecektir.** Yazılı bildirim yapılmayacak olup, sistem üzerinden yapılacak bildirimlerin (süreç - zaman planına ilişkin değişiklikler dahil) takip yükümlüğü tümüyle başvuru sahibine aittir.

Çağrı Bütçesi

- Proje teklif çağrısı için ayrılacak bütçe, KOSGEB destek bütçesi imkanları ve başvuru sayısı dikkate alınarak KOSGEB tarafından belirlenecektir.
- Başvuru yapılmış olması işletmeye herhangi bir hak doğurmaz. Başvurular, KOSGEB tarafından belirlenen değerlendirme kriterlerine göre puanlanacak ve puan sıralamasına göre bütçe imkanları dahilinde desteklenmesi mümkün olan sayıdaki başvuru desteklenecektir.

KOBİGEL – KOBİ GELİŞİM DESTEK PROGRAMI PROJE TEKLİF ÇAĞRISI

	<ul style="list-style-type: none">Başvuru sayıları dikkate alınarak gerekli görüldüğünde iller bazında kota ve sıralama uygulaması KOSGEB tarafından yapılabilir.					
Uygun Proje Konusu	<p>İmalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren küçük ve orta ölçekli işletmeler “rekabet güçlerinin ve verimliliğinin artırılması” genel teması ile ilişkilendirilen aşağıdaki konulardan <u>birini içeren proje</u> sunabilecektir.</p> <ol style="list-style-type: none">Üretimde verimlilik artırma ve/veya üretim maliyetlerini düşürme amacıyla mevcut imalat süreçlerinin geliştirilmesiÜrün kalitesinin artırılması ve/veya ürün kalitesinde sürekliliğinin sağlanmasıKatma değerli üretim kapasitesi ve/veya ürün geliştirme kapasitesinin artırılmasıÖlçüm – analiz altyapısının iyileştirilmesi <p>*Bakınız: “PROJE BAŞVURU FORMUNUN 2.11 NUMARALI ÇAĞRIYA ÖZEL HUSUSLAR BÖLÜMÜNDE YER VERİLMESİ GEREKEN İLAVE BİLGİLER” Bölümü (Çağrı metninin sonundadır)</p>					
Proje Konusu Seçimi	<p>Başvuru sahibi, yukarıda belirtilen konular içinden birini Proje Başvuru Formunda seçmeli ve formun 2.11 numaralı “Çağrıya Özel Hususlar” bölümünde seçtiği konular ile ilgili olarak çağrı metni sonunda belirtilen kapsamdaki açıklamaları yapmalıdır.</p> <p>Formun 2.11 numaralı “Çağrıya Özel Hususlar” bölümünde yapılacak teknik açıklamalar, Kurul Üyeleri tarafından 100 üzerinden yapılacak proje puanlamasının 30 puanlık teknik değerlendirmesine esas olacaktır.</p>					
Proje Süresi	Proje süresi en az 8 ay ve en fazla 12 ay dır. Bu sınırlar içinde olmak kaydıyla proje süresi, 4 ayın katları olacak şekilde başvuru sahibi tarafından belirlenir.					
Destek Üst Limiti	<table border="1"><tr><td>Toplam</td><td>1.500.000 TL</td></tr><tr><td>Erken ödeme</td><td>Kurul tarafından uygun görülen geri ödemeli destek tutarının %50’sine kadar erken ödeme, KOSGEB bütçe imkanları dahilinde yapılabilecektir.</td></tr></table>	Toplam	1.500.000 TL	Erken ödeme	Kurul tarafından uygun görülen geri ödemeli destek tutarının %50’sine kadar erken ödeme, KOSGEB bütçe imkanları dahilinde yapılabilecektir.	
Toplam	1.500.000 TL					
Erken ödeme	Kurul tarafından uygun görülen geri ödemeli destek tutarının %50’sine kadar erken ödeme, KOSGEB bütçe imkanları dahilinde yapılabilecektir.					
Desteklenecek Proje Giderleri ve Özel Şartları	<p>Desteklenecek Proje Gider Grupları</p> <p>A) Personel Giderleri</p> <ul style="list-style-type: none">Proje ile ilişkilendirilmiş olmak kaydıyla işletmede tam zamanlı çalışacak personel desteklenebilir.Proje Kapsamında en fazla 2 yeni* personel desteklenebilir.<ul style="list-style-type: none">* Proje başlangıç tarihinden itibaren son 4 ay içinde işletmede çalışmayan veya proje başlangıç tarihi (desteklemeye ilişkin kurul kararının KOSGEB evrak kayıt tarihi) itibarıyla son 30 gün içinde istihdam edilmiş olan personel yeni sayılacaktır.Desteklenmesi uygun görülen her bir personel için ödenebilecek aylık destek üst limiti:<ul style="list-style-type: none">- Ön Lisans mezunları için net asgari ücretin 1,25 katı- Lisans mezunları için net asgari ücretin 1,5 katı- Yüksek lisans mezunları için net asgari ücretin 1,75 katı- Doktora mezunları için net asgari ücretin 2 katı <p>Not: SGK idari kayıtlarındaki sigorta primine esas kazancın daha düşük olması durumunda bu tutar dikkate alınır. Hesap, proje desteği kapsamındaki gün sayısına göre yapılır.</p> <p>B) Makine-Teçhizat Giderleri</p> <ul style="list-style-type: none">Destek kapsamında satın alınacak makine-teçhizatların yeni olması şartı aranır. <p>C) Yazılım Giderleri</p> <ul style="list-style-type: none">Yazılım Lisans veya Buluttan Kullanım Giderleri (Proje süresi içindeki zaman sınırlı lisanslama ve buluttan erişimle kullanım dahildir)Yazılıma ilişkin Eğitim-Danışmanlık Giderleri	<p>Destek Üst Limiti</p> <p>200.000 TL’ye kadar geri ödemesiz</p> <p>1.500.000 TL’ye kadar geri ödemeli</p> <p>300.000 TL’ye kadar geri ödemeli</p>				

<p>D) Hizmet Alım Giderleri</p> <ul style="list-style-type: none"> Eğitim giderleri Test ve analiz giderleri Belgelendirme giderleri Danışmanlık giderleri Proje hazırlama danışmanlığı gideri <p>• Personel gideri hariç olmak üzere; destek talep edilen her bir gider kalemi için 1 adet, KDV hariç tutarı 200.000 TL ve üzeri olan gider kalemleri için ise en az 2 adet piyasa fiyat araştırma bilgisi Proje Başvuru Formuna işlenmeli ve fiyat araştırmasına ilişkin belgeler <u>işletmede</u> muhafaza edilmelidir. Not: KDV hariç tutarı 200.000 TL ve üzerinde olmasına rağmen ürünün özelliği gereği ikinci fiyat teklifinin alınmaması durumunda yapılması gerekenler Proje Başvuru Formunda açıklanmıştır.</p> <p>• Geri Ödemeli Destekler için, destek ödeme aşamasında destek tutarı kadar teminat mektubu veya KGF kefalet mektubu ibraz edilmek zorundadır. Geri ödemeler, proje bitişinden 12 ay sonra başlamak üzere dörder aylık dönemde altı eşit taksitte yapılır, faiz veya komisyon alınmaz.</p> <p>• Proje Başvuru Formunda işletme tarafından talep edilmiş ve Kurul tarafından uygun bulunmuş olmak kaydıyla, Proje Başvuru Formu hazırlama konusunda işletmelerin doktora ve üstü düzeydeki öğretim elemanlarından veya KOBİ Danışmanı (Seviye 6) Ulusal Meslek Standardı kapsamında Mesleki Yeterlilik Belgesine sahip KOBİ Danışmanlarından veya 5.2.2019 tarih ve 30677 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan KOBİ Rehberliği ve Teknik Danışmanlık Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğe göre yetkilendirilen rehber ve teknik danışmanlardan aldıkları danışmanlık hizmeti için destek verilir. Bu konudaki desteğin üst limiti 10.000 TL'dir.</p> <p>• Yukarıda sayılan giderler, Kurulun uygun bulması halinde KDV hariç olarak desteklenir.</p> <p>• Gayrimenkul alım, bina inşaat, tefrişat, taşıt aracı alım ve kiralama, proje ile ilişkilendirilmemiş personel giderleri ve diğer maliyetler ile vergi, stopaj, resim ve harçlar, sosyal güvenlik primleri desteklenmez.</p>	<p>200.000 TL'ye kadar geri ödemeli</p>												
<p>Destek Oranı</p> <ul style="list-style-type: none"> Personel dışındaki giderler için % 85 (Bu oran üzerinden hesaplanacak desteğin tamamı Teminat karşılığı geri ödemeli destek olarak ödenir.) Personel giderleri için, öğrenim durumu katsayısına göre belirlenen tutarda, (oran uygulanmadan) geri ödemesiz destek verilir. <p>Not: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca yayımlanan SGM 2014 /35 sayılı Yerli Malı Tebliğine uygun olarak alınmış yerli malı belgesi ile tevsik edilen kalemlerde geri ödemeli destek oranı % 15 artırılarak % 100 olarak uygulanır.</p>													
<p>Süreç - Zaman Planı</p> <table border="1"> <tr> <td>Proje başvurusu</td> <td>13 Aralık 2022 – 17 Ocak 2023_23:59 (36 gün)</td> </tr> <tr> <td>Kontrol süreci</td> <td>KOSGEB ilk kontrol: 18 – 26 Ocak 2023 (7 iş günü) İşletme düzeltme ve varsa itiraz: 27 Ocak – 02 Şubat 2023 (5 iş günü) KOSGEB son kontrol: 03 – 09 Şubat 2023 (5 iş günü)</td> </tr> <tr> <td>KOBİ Bilgi Sistemi değerlendirme (1. Aşama)</td> <td>10 – 14 Şubat 2023 (3 iş günü)</td> </tr> <tr> <td>Kurul değerlendirme (2. Aşama)</td> <td>25 Şubat – 14 Mart 2023 (12 iş günü)</td> </tr> <tr> <td>Kabul edilen projelerin bildirilmesi</td> <td>17 Mart 2023</td> </tr> <tr> <td>Kurul değerlendirme sürecine itiraz</td> <td>17 – 31 Mart 2023 (15 gün)</td> </tr> </table> <ul style="list-style-type: none"> İtiraz hakkı ve itiraz süreci aşağıda "İtiraz" başlığında verilmiştir. İtiraz hakkı ve süreci hakkında ayrıca bildirim yapılmayacaktır. KOSGEB, süreç – zaman planını değiştirme ve web sayfasında güncelleme hakkını saklı tutar. 	Proje başvurusu	13 Aralık 2022 – 17 Ocak 2023_23:59 (36 gün)	Kontrol süreci	KOSGEB ilk kontrol: 18 – 26 Ocak 2023 (7 iş günü) İşletme düzeltme ve varsa itiraz: 27 Ocak – 02 Şubat 2023 (5 iş günü) KOSGEB son kontrol: 03 – 09 Şubat 2023 (5 iş günü)	KOBİ Bilgi Sistemi değerlendirme (1. Aşama)	10 – 14 Şubat 2023 (3 iş günü)	Kurul değerlendirme (2. Aşama)	25 Şubat – 14 Mart 2023 (12 iş günü)	Kabul edilen projelerin bildirilmesi	17 Mart 2023	Kurul değerlendirme sürecine itiraz	17 – 31 Mart 2023 (15 gün)	
Proje başvurusu	13 Aralık 2022 – 17 Ocak 2023_23:59 (36 gün)												
Kontrol süreci	KOSGEB ilk kontrol: 18 – 26 Ocak 2023 (7 iş günü) İşletme düzeltme ve varsa itiraz: 27 Ocak – 02 Şubat 2023 (5 iş günü) KOSGEB son kontrol: 03 – 09 Şubat 2023 (5 iş günü)												
KOBİ Bilgi Sistemi değerlendirme (1. Aşama)	10 – 14 Şubat 2023 (3 iş günü)												
Kurul değerlendirme (2. Aşama)	25 Şubat – 14 Mart 2023 (12 iş günü)												
Kabul edilen projelerin bildirilmesi	17 Mart 2023												
Kurul değerlendirme sürecine itiraz	17 – 31 Mart 2023 (15 gün)												
<p>Değerlendirme Kriterleri</p> <ul style="list-style-type: none"> Birinci Aşama Değerlendirme Kriterleri Tablosu ve Kurul Değerlendirme Kriterleri Tablosu çağrı duyurusu ile yayınlanmaktadır. Proje başvurularının birinci aşama değerlendirme KOBİ Bilgi Sistemi tarafından "Birinci Aşama Değerlendirme Kriterleri Tablosu"nda yer alan kriterlere göre yapılarak projeler en yüksek puanlı projeden en düşük puanlı projeye doğru sıralanacak ve ilk 5.000 proje ikinci aşama değerlendirmesine alınacaktır. Proje başvurularının ikinci aşama değerlendirme Kurullar tarafından "Kurul Değerlendirme Kriterleri Tablosu"nda yer alan kriterlere göre yapılarak Uygulama Esasları dahilinde projelerin nihai puanı hesaplanacaktır. Projelerin nihai puanları en yüksek puanlı projeden en düşük puanlı projeye doğru sıralanacak ve bütçe kapsamında desteklenebilecek projeler belirlenecektir. 													

Proje Teklif Çağrısı Ekleri	<ul style="list-style-type: none"> • Proje Teklif Çağrısına Özel Olarak Proje Başvuru Formunun 2.11 Numaralı Çağrıya Özel Hususlar Bölümünde Yer Verilmesi Gereken İlave Bilgiler Tablosu
İlgili Dokümanlar	<ul style="list-style-type: none"> • KOBİGEL-KOBİ Gelişim Destek Programı Uygulama Esasları • Başvuru ve Uygulama Kılavuzu • Proje Değerlendirme Kriterleri Tabloları
Proje İzleme Dönemleri	<p>Projeler, proje başlangıç tarihinden itibaren 4'er aylık uygulama dönemleri dikkate alınarak KOSGEB tarafından izlenecek ve bu dönemler sonunda uygun görülen faaliyet / giderler için işletme tarafından destek ödemesi talep edilebilecektir.</p>
Diğer Hususlar	<ul style="list-style-type: none"> • KOBİGEL Programı mevzuatına www.kosgeb.gov.tr adresinden ulaşılabilecek, 444 1 567 numaralı Çağrı Merkezinden bilgi alınabilecektir. Ayrıntılı bilgi için KOSGEB Müdürlükleri ile irtibata geçilebilecektir. • Proje Teklif Çağrısı ile ilgili duyurular www.kosgeb.gov.tr adresinden ve/veya işletmelerin KOSGEB Veri Tabanında kayıtlı e-posta adresleri üzerinden yapılacaktır. • KOBİGEL Programı kapsamındaki bir projesi başarılı tamamlanmayan ya da sonlandırılan işletmeler, proje süresinin bitiş tarihinden itibaren 2 yıl süreyle bu program kapsamında tekrar proje başvurusu yapamaz. Proje süresi bitmeden önce sonlandırılan projeler için proje bitiş tarihi, sonlandırmaya ilişkin kurul kararı tarihidir. • KOBİGEL Programı kapsamındaki başarılı tamamlanan bir projeden sonra yeni bir proje başvurusu, proje süresinin bitiş tarihinden itibaren en az 1 yıl sonra yapılabilir. • Proje Teklif Çağrısına Özel Olarak Proje Başvuru Formunun 2.11 numaralı "ÇAĞRIYA ÖZEL HUSUSLAR" Bölümünde Yer Verilmesi Gereken İlave Bilgiler aşağıda belirtilmiştir.
İtiraz	<p>Başvuru kontrol sürecinde itiraz</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proje başvurusunun kontrolü aşamasında işletmeden sorumlu personel tarafından KOBİ Bilgi Sistemi aracılığıyla işletmeye bildirilen hata ve/veya eksikliklere KOBİ Bilgi Sistemi üzerinden kısmen veya tamamen itiraz edilebilir. • İtirazda, düzeltilmesi gerektiği bildirilen hata ve/veya eksiklikler listelenerek, bunlar içinde düzeltilenler ile düzeltilmeyip itiraz edilenler ve itiraz gerekçesi detaylı olarak belirtilir. • İtiraz, Süreç – Zaman Planında belirtilen "İşletme düzeltme ve varsa itiraz" bölümünde belirtilen son tarihe kadar yapılabilir. • Süresi içinde işletme tarafından düzeltilen ve düzeltilmeyip itiraz edilen hata/eksiklikler değerlendirilerek projenin kurula sevkine ilişkin nihai değerlendirme yetkisi, başvuru yapılan Uygulama Birimindedir. <p>KOBİ Bilgi Sistemi değerlendirme sürecinde itiraz</p> <ul style="list-style-type: none"> • Birinci değerlendirme aşaması sonucundaki puanı ikinci değerlendirme aşamasına geçiş için gerekli asgari puanın altında olan projeler için KOBİGEL-KOBİ Gelişim Destek Programı İtiraz Formu doldurulması KOBİ Bilgi Sistemi tarafından engellenir ve itiraz reddedilir. <p>Kurul değerlendirme sürecinde itiraz</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kurul değerlendirme aşamasında veya bütçe imkanları kapsamında puan sıralaması sonucunda projesi reddedilen işletme, bir defaya mahsus olmak üzere KOBİGEL-KOBİ Gelişim Destek Programı İtiraz Formu ile KOBİ Bilgi Sistemi üzerinden itiraz edebilir. • Kurul üyeleri tarafından verilen nihai puanların standart sapmasının 20 üzerinde olduğu veya nihai puanı en yüksek üye ile en düşük üye arasındaki puan farkının 35 üzerinde olduğu projeler için yapılan itirazlar değerlendirmeye alınır. Diğer projeler için KOBİGEL-KOBİ Gelişim Destek Programı İtiraz Formu doldurulması KOBİ Bilgi Sistemi tarafından engellenir ve işletmeye itirazının reddedildiği mesajı sistem üzerinden iletilir. • İşletme, Proje Teklif Çağrısı ile birlikte ilan edilen Proje Değerlendirme Kriterleri Tablosundaki her bir kriter bakımından projesinin yeterliliği ile ilgili açıklamalarını KOBİGEL-KOBİ Gelişim Destek Programı İtiraz Formuna işler. • İtiraz, Süreç – Zaman Planında belirtilen "Kurul değerlendirme sürecine itiraz" bölümünde belirtilen son tarihe kadar yapılabilir.
<ul style="list-style-type: none"> • İtiraza ilişkin detaylar, KOBİGEL-KOBİ Gelişim Destek Programı Uygulama Esaslarında belirtilmiştir. 	

PROJE TEKLİF ÇAĞRISINA ÖZEL OLARAK PROJE BAŞVURU FORMUNUN 2.11 NUMARALI “ÇAĞRIYA ÖZEL HUSUSLAR” BÖLÜMÜNDE YER VERİLMESİ GEREKEN İLAVE BİLGİLER

Proje Teklif Çağrısının “Uygun proje konusu” bölümünde belirtilen konulardan İŞLETMENİN PROJESİYLE İLGİLİ aşağıda konu altında belirtilen açıklamalar Proje Başvuru Formunun 2.11 – Çağrıya Özel Hususlar Bölümünde yapılacaktır.

Konu 1. Üretimde verimlilik arttırma ve/veya üretim maliyetlerini düşürme amacıyla mevcut imalat süreçlerinin geliştirilmesi

Projesinde üretim verimliliğini arttırmaya yönelik faaliyetleri olan işletmeler; **proje öncesindeki verimlilik ile proje sonrasında ulaşılması istenen verimlilik düzeyini sayısal olarak karşılaştırarak, üretim verimliliğini artırma tekniklerini ve bu tekniklerin proje giderleri ile ilişkisini** açıklayacaktır.

Projesinde üretim maliyetlerini azaltmaya yönelik faaliyetleri olan işletmeler; proje kapsamında; **proje öncesindeki maliyetler ile proje sonrasında ulaşılması istenen maliyet düzeyini sayısal olarak karşılaştırarak, üretim maliyetlerini azaltma tekniklerini ve bu tekniklerin proje giderleri ile ilişkisini** açıklayacaktır.

Konu 2. Ürün kalitesinin artırılması ve/veya ürün kalitesinde sürekliliğinin sağlanması

Projesinde ürün kalitesini arttırmaya yönelik faaliyetleri olan işletmeler; “Ürün Performansı”, “Ürünün Uygunluğu (ürünün müşteri beklenti ve gereksinimlerini karşılama düzeyi)”, “Ürünün Dayanıklılığı” ve “Çevre Dostu Olma (doğaya zarar vermemesi veya asgari düzeyde zarar verme niteliği)” v.b. kriterleri çerçevesinde kalite düzeylerini nasıl geliştireceklerini belirterek; **proje öncesindeki kalite düzeyi ile proje sonrasında ulaşılacak kalite düzeyini** açıklayacaktır. Ayrıca müşteri beklentilerini karşılayacak ürün kalite ve spesifikasyonlarına erişilmesi için kullanılacak teknikler (varsa buna yönelik ihtiyaç duyulan test / standart / belge türlerini, makine – teçhizat ve yazılım vb.), bu **tekniklerin proje giderleri ile ilişkisini** ve mevcut durumda ihtiyacın nasıl karşılandığını açıklayacaktır.

Projesinde ürün kalitesinde sürekliliği (ürün özelliklerinin üründen ürüne farklılık göstermemesi) sağlamaya yönelik faaliyetleri olan işletmeler; **proje öncesindeki durumu (ürünlerinde görülen hata yüzdesi ve nedenleri vb.) ve proje sonrasında sağlayacakları iyileşme düzeyini** belirterek; kalite sürekliliğinin sağlanmasında kullanılacak teknikler (varsa buna yönelik ihtiyaç duyulan test / standart / belge türlerini, makine – teçhizat ve yazılım vb.) ve bu **tekniklerin proje giderleri ile ilişkisini** açıklayacaktır.

Konu 3. Katma değerli üretim kapasitesi ve/veya ürün geliştirme kapasitesinin artırılması

Projesinde ürün katma değerini arttırmaya yönelik faaliyetleri olan işletmeler; üretim süreci boyunca tasarım ve işçilik niteliği ile ürüne eklenerek, ürünün müşteriye sağladığı faydada artış sağlayacak özelliklerin nasıl geliştirileceğini, üretim süreçlerinde katma değeri artıracak faaliyetleri nasıl uygulayacağını ve bu **faaliyetlerin proje giderleri ile ilişkisini** açıklayacaktır.

Projesinde ürün geliştirme kapasitesinin arttırılmasına yönelik faaliyetleri olan işletmeler; ürün geliştirme kapasitesini arttırmak için kullanılacak stratejiler ve teknikleri (varsa buna yönelik ihtiyaç duyulan tasarım, mühendislik, makine – teçhizat ve yazılım vb.), bu **tekniklerin proje giderleri ile ilişkisini** ve mevcut durumdan farklı olarak işletmenin rekabet gücü, karlılık, verimlilik vb. konularda kazanımlarını açıklayacaktır.

Konu 4. Ölçüm – analiz altyapısının iyileştirilmesi

Projesinde ölçüm – analiz altyapısını iyileştirmeye yönelik faaliyetleri olan işletmeler; ürün ve üretim yöntemlerinin gerektirdiği ölçüm ve analiz türlerini, bunlarla ilgili standart ve varsa belge türlerini, oluşturulacak altyapının ilgili standart ve varsa belge türleri açısından yeterliliğini, mevcut durumda ihtiyacın nasıl karşılandığını ve proje kapsamında yapılacak iyileştirmelerin mevcut durumdan farklı olarak hangi faydaları sağlayacağını açıklayacaktır.